

საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის,
ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს
სსიპ შრომის ინსპექციის სამსახური

შემოწმების აქტი № 002687/შ

შედგენის თარიღი: „25“ „მარტი“ 2022 წ.

საქართველოს ორგანული კანონის „საქართველოს შრომის კოდექსის“, „შრომის ინსპექციის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-20 მუხლის მე-7 პუნქტის, „ინსპექტირებას დაქვემდებარებულ ობიექტებზე შესვლისა და შემოწმების (ინსპექტირების) წესისა და პირობების დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2020 წლის 10 თებერვლის №99 დადგენილების შესაბამისად, კერძოდ, 2021 წლის 05 ნოემბრის №002687 ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის ოქმით და მასზე თანდართული №002687/ო მითითებით გათვალისწინებული დარღვევების გამოსწორებისათვის განსაზღვრული ვადის გასვლის შემდეგ, სსიპ - შრომის ინსპექციის სამსახურის ტერიტორიული ორგანო – იმერეთის რეგიონული სამმართველოს მესამე კატეგორიის უფროსი სპეციალისტის (შრომის ინსპექტორი) [REDACTED] და იმერეთის რეგიონული სამმართველოს მთავარი სპეციალისტის, მეორე კატეგორიის უფროსი სპეციალისტის (უფროსი შრომის ინსპექტორი) [REDACTED] მიერ 2022 წლის 25 იანვარს განხორციელდა შემდეგი ორგანიზაციის განმეორებითი ინსპექტირება:

ორგანიზაციის დასახელება: შპს „რეგიონული ჯანდაცვის ცენტრი“;

ობიექტის დასახელება: შპს „რეგიონული ჯანდაცვის ცენტრი“ - ო. ჩხოზაძის სახელობის მრავალპროფილური სამედიცინო ცენტრი;

საიდენტიფიკაციო კოდი: 236035517;

დირექტორი: ნუგზარ ბოლქვაძე;

იურიდიული მისამართი: ქ. თბილისი, საბურთალოს რაიონი, მ. ასათიანის ქ. N9;

შემოწმებული ობიექტის მისამართი: ქ. ქუთაისი, ო. ჩხოზაძის ქ. N20.

შპს „რეგიონული ჯანდაცვის ცენტრი“ - ო. ჩხოზაძის სახელობის მრავალპროფილური სამედიცინო ცენტრის მიმართ, 2021 წლის 05 ნოემბერს გაიცა №002687 ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის ოქმი და №002687/ო მითითება, რომლის თანახმად ადმინისტრაციულ ორგანოს მიერ ორგანიზაციას განესაზღვრა 30 (ოცდაათი) დღიანი ვადა მითითების გამოსასწორებლად.

ზემოაღნიშნული მითითების შესაბამისად, დამსაქმებლის მიმართ გაიცა 10 მითითება, რომელიც შეეხებოდა საქართველოს შრომის კოდექსის სხვადასხვა ნორმის დარღვევის საკითხს:

პირველი მითითების თანახმად, დარღვეული იყო საქართველოს შრომის კოდექსის მე-12 მუხლის მე-3 და მე-4 პუნქტები, კერძოდ, დამსაქმებლის მიერ მოწოდებული შრომითი ხელშეკრულების თანახმად, დასაქმებულთან შრომითი ხელშეკრულების ვადა განსაზღვრულია კოვიდ მიმღები სტაციონარის ფუნქციონირების პერიოდის დასრულებამდე, ხოლო ამ ვადის გასვლისთანავე შრომითი ხელშეკრულება წყდება. ამავე ხელშეკრულებით არა კოვიდ განყოფილებაში დასაქმებულთან მიმართებით შრომითი ხელშეკრულების ვადა შეადგენს 1 (ერთი) წელს, ხოლო ამ ვადის გასვლისთანავე შრომითი ხელშეკრულება წყდება. მათ შორის, იმ დასაქმებულთან მიმართებით, რომლების შპს “რეგიონული ჯანდაცვის ცენტრში” დასაქმებულია მრავალი წლის განმავლობაში. აღნიშნულთან დაკავშირებით დამსაქმებელს მიეთითა, რომ ხელშეკრულების ვადები შესაბამისობაში მოიყვანოს საქართველოს შრომის კონონმდებლობასთან. რეინსპექტირების დროს, დამსაქმებლის მხრიდან წარმოდგენილ იქნა 2022 წლის 14 მარტის წერილი, რომლის თანახმად პანდემია, კოვიდ მიმღები დაწესებულებების მიმართ განსხვავებული სამუშაო პირობები და წინასწარ დაუდგენელი ვადა, შეიძლება ჩაითვალოს ობიექტურ გარემოებად, რაც ამართლებს შრომით ხელშეკრულებაში გაკეთებულ დათქმას, რომ მასში არსებული არსებითი პირობები მოქმედებს კოვიდ მიმღები სტაციონარის ფუნქციონირების პერიოდის დასრულებამდე. ხელშეკრულებები დაიდო განსაზღვრული ვადით, ვინაიდან სახეზე იყო სამუშაო მოცულობის დროებით გაზრდა, მანამ სანამ კლინიკას ექნება კოვიდ კლინიკის სტატუსი. იმ დასაქმებულთან გაფორმებული შრომითი ხელშეკრულებები, რომლებიც ცენტრში განუსაზღვრები ვადით ითვლებიან დანიშნულად, აღდგება პირველადი სახით და შესაბამისად გაგრძელდება უვადოდ, COVID-19 პაციენტების მიმღები დაწესებულებების დემობილიზაციისთანავე.

მე-2 მითითების თანახმად, დარღვეული იყო საქართველოს შრომის კოდექსის მე-14 მუხლის პირველი პუნქტის „გ“ ქვეპუნქტი, კერძოდ, დამსაქმებლის მიერ წარმოდგენილი შრომითი ხელშეკრულებების შესწავლის შედეგად გამოვლინდა, რომ ცვლიანი სამორიგეო გრაფიკის მქონე თანამშრომელთა შრომით ხელშეკრულებებში არ გვხვდება სამუშაო დროისა და დასვენების დროის განმსაზღვრელი დათქმა, კერძოდ, წარმოდგენილ შრომით ხელშეკრულებათა მე-3 მუხლში („მუხლი 3. სამუშაო დრო“) არსებობს შემდეგი ჩანაწერი: „3.1 დასაქმებულის სამუშაო დრო განისაზღვრება ცვლიანი სამორიგეო გრაფიკით“. აღნიშნულთან

დაკავშირებით დამსაქმებელს მიეთითა, რომ შრომითი ხელშეკრულებები შესაბამისობაში მოიყვანოს საქართველოს შრომის კანონმდებლობასთან და სამუშაო დრო და დასვენების დრო სათანადო წესით ასახოს შრომით ხელშეკრულებაში. რეინსპექტირების დროს, დამსაქმებლის მხრიდან წარმოდგენილ ხელშეკრულებებში აღნიშნული მითითება შესრულებულია, კერძოდ მე-2 თავში განისაზღვრა კვირის ჭრილში ნორმირებული სამუშაო დროის ოდენობა და სამუშაო დღის განმავლობაში შესვენების ოდენობა.

მე-3 მითითების თანახმად, დარღვეული იყო საქართველოს შრომის კოდექსის მე-14 მუხლის პირველი პუნქტის „ზ“ ქვეპუნქტი, კერძოდ, დამსაქმებლის მიერ წარმოდგენილ შრომით ხელშეკრულებებში არ არსებობს ჩანაწერი ზეგანაკვეთური სამუშაოს ანაზღაურების წესის შესახებ, ასევე, არ არის დადგენილი ზეგანაკვეთურად ნამუშევარი დროის ანაზღაურების კონკრეტული ოდენობა. აღნიშნულთან დაკავშირებით დამსაქმებელს მიეთითა, რომ ზეგანაკვეთური სამუშაო და მისი ანაზღაურების წესი, კერძოდ, ზეგანაკვეთური ანაზღაურების ოდენობა (ტარიფი), როგორც არსებითი პირობა, განსაზღვროს შრომით ხელშეკრულებებში, ასევე, ალტერნატივის სახით დააწესოს დათქმა საქართველოს შრომის კოდექსით გათვალისწინებული პროპორციული დამატებითი დასვენების დროის მიცემის თაობაზე. რეინსპექტირების დროს, დამსაქმებლის მხრიდან წარმოდგენილ ხელშეკრულებებში აღნიშნული მითითება შესრულებულია, 3.5 პუნქტით განსაზღვრულია ზეგანაკვეთური ანაზღაურების ოდენობა და ალტერნატივის სახით დასვენების დროის მიცემის შესაძლებლობა.

მე-4 მითითების თანახმად, დარღვეული იყო საქართველოს შრომის კოდექსის 22-ე მუხლი, კერძოდ, დამსაქმებლის მიერ წარმოდგენილი შინაგანაწესის მე-14(2) მუხლის მე-7 პუნქტის თანახმად „ხელშეკრულების ვადაზე ადრე შეწყვეტის შემთხვევაში, დამსაქმებლის მიერ ამ მუხლის მე-4 პუნქტის „ა“ და „ბ“ ქვეპუნქტებით გათვალისწინებულ შემთხვევაში, დასაქმებული ვალდებულია გადაუხადოს დამსაქმებელს კვალიფიკაციის ასამაღლებელი კურსის ღირებულების ორმაგი ოდენობა, თუ მხარეთა შეთანხმებით სხვა რამ არ არის დადგენილი.“ აღნიშნულთან დაკავშირებით დამსაქმებელს მიეთითა, რომ დამსაქმებელი ვალდებულია ვალდებულია შინაგანაწესის აღნიშნული ჩანაწერი შესაბამისობაში მოიყვანოს საქართველოს შრომის კოდექსთან. რეინსპექტირების დროს, დამსაქმებლის მხრიდან წარმოდგენილია ხელშეკრულებები, რომლის 4.5 პუნქტით აღნიშნული მითითება შესრულდა.

მე-6 მითითების თანახმად, დარღვეული იყო საქართველოს შრომის კოდექსის 24-ე მუხლის მე-11 პუნქტი, კერძოდ, დამსაქმებლის მიერ არ იქნა წარმოდგენილი სამუშაო დროის აღრიცხვის ფორმები, რომლებიც დააკმაყოფილებდა საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან

დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის მინისტრის 2021 წლის 12 თებერვლის N01-15/5 ბრძანებით დადგენილ მინიმალურ მონაცემებს. აღნიშნულთან დაკავშირებით დამსაქმებელს მიეთითა, რომ დამსაქმებელი ვალდებულია სამუშაო დროის აღრიცხვის ფორმა შესაბამისობაში მოიყვანოს საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის მინისტრის 2021 წლის 12 თებერვლის N01-15/5 ბრძანებით დადგენილ მინიმალურ მოთხოვნებთან და უზრუნველყოს მისი დასაქმებულთათვის გაცნობა. რეინსპექტირების დროს, დამსაქმებლის მხრიდან წარმოდგენილ იქნა ბრძანება რომლითაც დამტკიცდა მინისტრის ბრძანებით განსაზღვრული სამუშაო დროის აღრიცხვის ფორმა.

მე-8 მითითების თანახმად, დარღვეული იყო საქართველოს შრომის კოდექსის 36-ე მუხლი, კერძოდ, დამსაქმებლის მიერ წარმოდგენილ შრომით ხელშეკრულებათა მეორე მუხლში („მუხლი 2. შრომის ანაზღაურება (ხელფასი)“) გვხვდება შემდეგი სახის ჩანაწერი: „2.6 დასაქმებულის ყოველთვიური შრომითი ანაზღაურება რაც მოცემულია ამ ხელშეკრულების 2.1 პუნქტში, მოიცავს კანონმდებლობით განსაზღვრულ საშემოსავლო გადასახადს და კუთვნილი ანაზღაურებადი შვებულების თანხას, რაც შეადგენს საერთო თანხის 9,5 პროცენტს;“ აღნიშნულთან დაკავშირებით, დამსაქმებელს მიეთითა, რომ ვალდებულია ანაზღაურებადი შვებულების უფლებით სარგებლობა უზრუნველყოს ყველა დასაქმებულისათვის საქართველოს შრომის კოდექსის შესაბამისად. რეინსპექტირების დროს, დამსაქმებლის მხრიდან წარმოდგენილ შრომით ხელშეკრულებებში აღნიშნული მითითება შესრულებულია, 2.6 პუნქტით განსაზღვრულია ანაზღაურებადი/ანაზღაურების გარეშე შვებულებით სარგებლობის უფლება.

მე-9 მითითების თანახმად, დარღვეული იყო საქართველოს შრომის კოდექსის 41-ე მუხლის პირველი და მე-2 პუნქტი. აღნიშნულთან დაკავშირებით დამსაქმებელს მიეთითა, რომ სახეზეა მთავრობის დადგენილებით განსაზღვრული პირობის დარღვევა და დამსაქმებლის მხრიდან ექიმ ინფექციონისტზე დადგენილი დანამატის გაუცემლობა. რეინსპექტირების დროს, დამსაქმებლის მხრიდან წარმოდგენილი იქნა ჯანდაცვის სამინისტროს წერილი, რომლის თანახმად რეგიონული ჯანდაცვის ცენტრს აღარ აქვს კოვიდ სტატუსი და გადადის დემობილიზაციის რეჟიმში, შესაბამისად აღნიშნული მითითების შესრულების სამართლებრივი საფუძველი აღარ არსებობს.

ზემოაღნიშნულის გათვალისწინებით, შრომითი ურთიერთობის მომწესრიგებელი დოკუმენტებისა და ინფორმაციის შესწავლის, დამსაქმებელთან და დასაქმებულებთან

გასაუბრების, შრომით ნორმებთან ანალიზისა და ფაქტობრივი გარემოებების ურთიერთშეჯერების საფუძველზე, 2021 წლის 05 ნოემბრის №002687 ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის ოქმით და მასზე თანდართული №002687/ო მითითებით გათვალისწინებული დარღვევების გამოსწორების საკითხის შესწავლის საბოლოო შედეგები შემდეგნაირია:

№	გაცემული მითითება	შედეგი
1.	<p>დარღვეულია: საქართველოს ორგანული კანონის „საქართველოს შრომის კოდექსის“ მე-12 მუხლის მე-3 და მე-4 პუნქტი</p> <p>„3. გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც შრომითი ხელშეკრულების ვადა არის 1 წელი ან 1 წელზე მეტი, შრომითი ხელშეკრულება განსაზღვრული ვადით იდება მხოლოდ შემდეგი საფუძვლის არსებობისას:</p> <p>ა) შესასრულებელია კონკრეტული მოცულობის სამუშაო;</p> <p>ბ) შესასრულებელია სეზონური სამუშაო;</p> <p>გ) სამუშაოს მოცულობა დროებით იზრდება;</p> <p>დ) ხდება შრომითი ურთიერთობის შეჩერების საფუძვლით სამუშაოზე დროებით არმყოფი დასაქმებულის ჩანაცვლება;</p> <p>ე) შრომითი ხელშეკრულება ითვალისწინებს „დასაქმების ხელშეწყობის შესახებ“ საქართველოს კანონით განსაზღვრულ შრომის ანაზღაურების სუბსიდირებას;</p> <p>ვ) არსებობს სხვა ობიექტური გარემოება, რომელიც ამართლებს შრომითი ხელშეკრულების განსაზღვრული ვადით დადებას.</p> <p>4. თუ შრომითი ხელშეკრულების ვადა 30 თვეზე მეტია, ან თუ შრომითი ურთიერთობა ვადიანი შრომითი ხელშეკრულების მიმდევრობით ორჯერ ან მეტჯერ დადების შედეგად გრძელდება და მისი ხანგრძლივობა 30 თვეს აღემატება, მიიჩნევა, რომ დადებულია უვადო შრომითი ხელშეკრულება. ვადიანი შრომითი ხელშეკრულებები მიმდევრობით დადებულად ჩაითვლება, თუ არსებული ვადიანი შრომითი ხელშეკრულება მისი ვადის გასვლისთანავე გაგრძელდა ან მომდევნო ვადიანი შრომითი ხელშეკრულება</p>	<p>შედეგი</p> <p>მითითება შესრულდა</p>

	პირველი ვადიანი შრომითი ხელშეკრულების ვადის გასვლიდან 60 დღის ვადაში დაიდო.“	
2.	დარღვეულია: საქართველოს ორგანული კანონის „საქართველოს შრომის კოდექსის“ მე-14 მუხლის პირველი პუნქტის „გ“ ქვეპუნქტი „გ) სამუშაო დრო და დასვენების დრო;“.	მითითება შესრულდა
3.	დარღვეულია: საქართველოს ორგანული კანონის „საქართველოს შრომის კოდექსის“ მე-14 მუხლის პირველი პუნქტის „ზ“ ქვეპუნქტი „ზ) ზეგანაკვეთური სამუშაოს ანაზღაურების წესი;“.	მითითება შესრულდა
4.	დარღვეულია: საქართველოს ორგანული კანონის „საქართველოს შრომის კოდექსი“ 22-ე მუხლი „1. დამსაქმებელი ხელს უწყობს დასაქმებულის კვალიფიკაციის ამაღლებას. 2. ორსულობისა და მშობიარობის გამო შვებულების, ბავშვის მოვლის გამო შვებულების, ახალშობილის შვილად აყვანის გამო შვებულების დასრულების შემდეგ, დასაქმებულის მოთხოვნის შემთხვევაში დამსაქმებელი ვალდებულია უზრუნველყოს დასაქმებულის კვალიფიკაციის ამაღლება, თუ ეს აუცილებელია მის მიერ შრომითი ხელშეკრულებით გათვალისწინებული სამუშაოს შესასრულებლად და დამსაქმებლისთვის არაპროპორციულ ხარჯებს არ წარმოშობს. 3. თუ პროფესიული გადამზადების, კვალიფიკაციის ამაღლების ან სხვა სასწავლო კურსში დასაქმებულის მონაწილეობის თაობაზე გადაწყვეტილებას იღებს დამსაქმებელი, ამ კურსში დასაქმებულის მონაწილეობა სამუშაო დროში ითვლება და ანაზღაურდება.“	მითითება შესრულდა
5.	დარღვეულია: საქართველოს ორგანული კანონის „საქართველოს შრომის კოდექსის“ 24-ე მუხლის მე-4 პუნქტი და 25-ე მუხლის მე-3 პუნქტი	მითითება არ შესრულდა

	<p>„4. სამუშაო დღეებს/ცვლებს შორის დასაქმებულის უწყვეტი დასვენების ხანგრძლივობა არ უნდა იყოს 12 საათზე ნაკლები.“</p> <p>„3. მიმდევრობით ორ ცვლაში მუშაობა აკრძალულია.“</p>	
6.	<p>დარღვეულია: საქართველოს ორგანული კანონის „საქართველოს შრომის კოდექსის“ 24-ე მუხლის მე-11 პუნქტი</p> <p>„11. დამსაქმებელი ვალდებულია სამუშაო დღეს წერილობით ან/და ელექტრონულად აღრიცხოს დასაქმებულთა მიერ ნამუშევარი დრო და სამუშაო დროის (ნამუშევარი საათების) აღრიცხვის ყოველთვიური დოკუმენტი გააცნოს დასაქმებულს, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც, სამუშაოს ორგანიზების სპეციფიკიდან გამომდინარე, ეს შეუძლებელია. დამსაქმებელი ვალდებულია სამუშაო დროის (ნამუშევარი საათების) აღრიცხვის დოკუმენტი შეინახოს 1 წლის განმავლობაში. სამუშაო დროის აღრიცხვის ფორმას განსაზღვრავს საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის მინისტრი (შემდგომ – მინისტრი) სოციალურ პარტნიორობთან კონსულტაციის შემდეგ.“</p>	<p>მითითება შესრულდა</p>
7.	<p>დარღვეულია: საქართველოს ორგანული კანონის „საქართველოს შრომის კოდექსის“ 27-ე მუხლის პირველი და მე-2 პუნქტები</p> <p>„1. ზეგანაკვეთური სამუშაო არის მხარეთა შეთანხმებით დასაქმებულის მიერ სამუშაოს შესრულება დროის იმ მონაკვეთში, რომლის ხანგრძლივობა აღემატება ნორმირებულ სამუშაო დროს. არასრულწლოვანის მიერ ზეგანაკვეთური სამუშაოს შესრულების დროის ხანგრძლივობა სამუშაო დღის განმავლობაში ჯამურად არ უნდა აღემატებოდეს 2 საათს, ხოლო სამუშაო კვირის განმავლობაში ჯამურად – 4 საათს.</p> <p>2. ზეგანაკვეთური სამუშაო ანაზღაურდება შრომის ანაზღაურების საათობრივი განაკვეთის გაზრდილი ოდენობით. ამ ანაზღაურების ოდენობა განისაზღვრება მხარეთა შეთანხმებით. ზეგანაკვეთური სამუშაო უნდა ანაზღაურდეს ზეგანაკვეთური სამუშაოს შესრულების</p>	<p>მითითება არ შესრულდა</p>

	შემდეგ გადასახდელ ყოველთვიურ შრომის ანაზღაურებასთან ერთად.“	
8.	<p>დარღვეულია: საქართველოს ორგანული კანონის „საქართველოს შრომის კოდექსის“ 36-ე მუხლი</p> <p>„დასაქმებულის საშვებულებო ანაზღაურება განისაზღვრება შვებულების წინა 3 თვის საშუალო შრომის ანაზღაურებიდან, თუ მის მიერ მუშაობის დაწყების ან ბოლო შვებულების შემდეგ ნამუშევარი დრო 3 თვეზე ნაკლებია – ნამუშევარი თვეების საშუალო შრომის ანაზღაურებიდან, ხოლო თუ იგი ყოველთვიურ ფიქსირებულ შრომის ანაზღაურებას იღებს – ბოლო თვის შრომის ანაზღაურების მიხედვით.“</p>	მითითება შესრულდა
9.	<p>დარღვეულია: საქართველოს ორგანული კანონის „საქართველოს შრომის კოდექსის“ 41-ე მუხლის პირველი და მე-2 პუნქტი</p> <p>„1. შრომის ანაზღაურება არის ძირითადი ან მინიმალური ანაზღაურება ან ხელფასი ან ნებისმიერი სხვა ანაზღაურება, რომელიც გადახდილია ფულადი ფორმით ან ნატურით და რომელსაც პირდაპირ ან არაპირდაპირ იღებს დასაქმებული დამსაქმებლისგან სამუშაოს შესრულების სანაცვლოდ.</p> <p>2. შრომის ანაზღაურების ფორმა და ოდენობა განისაზღვრება შრომითი ხელშეკრულებით.“</p>	მითითება შესრულდა
10.	<p>დარღვეულია: საქართველოს ორგანული კანონის „საქართველოს შრომის კოდექსის“ 41-ე მუხლის მე-3 და მე-4 პუნქტი</p> <p>„3. შრომის ანაზღაურება გაიცემა არანაკლებ თვეში ერთხელ.</p> <p>4. დამსაქმებელი ვალდებულია ნებისმიერი ანაზღაურებისა თუ ანგარიშსწორების დაყოვნების ყოველი დღისთვის დასაქმებულს გადაუხადოს დაყოვნებული თანხის 0.07 პროცენტი. ეს წესი არ ვრცელდება ამ კანონის 48-ე მუხლის მე-9 პუნქტით გათვალისწინებულ იძულებითი განაცდურის ანაზღაურებაზე.“</p>	მითითება არ შესრულდა

შემოწმების აქტი ჩაიხარა (სახელი, გვარი, პირადი ნომერი):

_____ Z _____

სამართალდამრღვევი ან მისი უფლებამოსილი პირის მიერ შემოწმების ჩაბარებაზე უარის აღნიშვნა:

_____ Z _____

უფლებამოსილი პირ(ები):

_____ [Redacted] _____ [Redacted]
_____ [Redacted] _____ [Redacted]

სამართალდამრღვევი ან მისი უფლებამოსილი წარმომადგენელი:

_____ Z _____